

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

30. dubna 2009 *

Ve věci C-494/06 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora, podaný dne 24. listopadu 2006,

Komise Evropských společenství, zastoupená V. Di Buccim a E. Righini, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Italská republika, zastoupená I. M. Bragugliou, jako zmocněncem, ve spolupráci s P. Gentilim, avvocato dello Stato,

* Jednací jazyk: italština.

Wam SpA, se sídlem v Cavezzo di Modena (Itálie), zastoupená E. Gilianim, avvocato,

žalobkyně v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann, předseda senátu, M. Ilešič, A. Tizzano, A. Borg Barthet (zpravodaj)
a E. Levits, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,
vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 21. února 2008,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 20. listopadu 2008,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Kasačním opravným prostředkem se Komise Evropských společenství domáhá zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 6. září 2006, Itálie a Wam v. Komise (T-304/04 a T-316/04, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Soud zrušil rozhodnutí Komise 2006/177/ES ze dne 19. května 2004 o státní podpoře č. C 4/2003 (ex NN 102/2002) poskytnuté Itálii společností WAM SpA (Úř. věst. 2006, L 63, s. 11, dále jen „sporné rozhodnutí“).

Skutečnosti předcházející sporu

- 2 Článek 2 zákona č. 394 ze dne 29. července 1981 (GURI č. 206 ze dne 29. července 1981) o podpůrných opatřeních pro italský vývoz stanoví právní základ, podle kterého italské orgány mohou poskytnout subvence vývozním společnostem v rámci programů pronikání na trhy ve třetích státech.
- 3 Wam SpA (dále jen „Wam“) je italská společnost, která navrhuje, vyrábí a distribuuje průmyslová mísící zařízení používaná zejména v potravinářském, chemickém, farmaceutickém a environmentálním průmyslu.
- 4 Dne 24. listopadu 1995 italské orgány rozhodly o poskytnutí první podpory společnosti Wam ve formě zvýhodněné půjčky ve výši 2 281 485 000 LIT (přibližně 1,18 milionu eur) za účelem provádění programů pronikání na trhy v Japonsku, Jižní Koreji a Tchajwanu. Z důvodu hospodářské krize v Koreji a na Tchajwanu nebyly projekty

v těchto zemích uskutečněny. Wam ve skutečnosti obdržela půjčku ve výši 1 358 505 421 LIT (přibližně 700 000 eur) za účelem snížení nákladů na vytvoření stálých struktur a nákladů na podporu obchodu na Dálném východě.

- 5 Dne 9. listopadu 2000 italské orgány rozhodly o poskytnutí druhé podpory společnosti Wam ve formě zvýhodněné půjčky ve výši 3 603 574 689 LIT (přibližně 1,8 milionu eur). Program financovaný touto půjčkou měl být realizován v Číně společnostmi Wam a Wam Bulk Handling Machinery (Shanghai) Co. Ltd, místním podnikem 100% kontrolovaným společností Wam.
- 6 Komise na základě stížnosti obdržené v roce 1999 zahájila šetření ohledně údajných státních podpor ve prospěch společnosti Wam. Dne 21. ledna 2003 rozhodla zahájit formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 ES, které se týkalo daných údajných podpor ve prospěch společnosti Wam.
- 7 Dne 19. května 2004 Komise přijala sporné rozhodnutí. Ohledně otázky, zda první a druhá podpora (dále jen „sporné podpory“) představují „státní podporu“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, sporné rozhodnutí v bodech 75 až 79 svého odůvodnění uvádí:

„75) [Sporné podpory] se uskutečn[ily] prostřednictvím převodů veřejných zdrojů formou zvýhodněných půjček konkrétnímu podniku, kterým je WAM SpA. Takové dotace zlepšují finanční situaci příjemce podpory. Pokud jde o možnost ovlivnění obchodu mezi členskými státy, Soudní dvůr zdůraznil, že i když je podpora zaměřena na vývoz mimo EU, může být ovlivněn i obchod v rámci Společenství. Kromě toho vzhledem k vzájemné závislosti trhů, na nichž podniky Společenství působí, je možné, že tato podpora může narušit hospodářskou soutěž ve Společenství.

- 76) Společnost WAM SpA má dceřiné společnosti po celém světě. Dceřiné společnosti jsou zřízeny téměř ve všech členských státech EU, např. ve Francii, Nizozemsku, Finsku, Velké Británii, Dánsku, Belgii a Německu. Stěžovatel zejména zdůraznil, že na trhu v rámci Společenství byl v ostré konkurenci se společností 'WAM Engineering Ltd', dceřinou společností WAM SpA pro Spojené království a Irsko, a že kvůli italské společnosti přichází o mnoho zakázek. Pokud jde o hospodářskou soutěž mezi podniky Společenství, která je orientována do třetích zemí, vyšlo najevo, že program financovaný z druhé podpory, zaměřený na proniknutí na trh v Číně, měly provést společně společnosti WAM SpA a WAM Bulk Handling Machinery Shangai Co. Ltd, což je místní firma, kterou ze 100 % ovládá společnost WAM SpA.
- 77) Podle judikatury Soudního dvora, i když příjemce vyváží téměř celou svou produkci mimo EU, EHP a [přistupující země], může přesto subvencování vývozní činnosti ovlivnit obchod mezi členskými státy.
- 78) Kromě toho bylo v dotyčném případě zjištěno, že prodej v zahraničí od roku 1995 do roku 1999 představoval 52 % až 57,5 % celkového ročního obrátu společnosti WAM SpA, z toho dvě třetiny v rámci EU (v absolutním vyjádření přibližně 10 milionů EUR oproti 5 milionům EUR).
- 79) Proto bez ohledu na skutečnost, zda [sporné podpory] napomáh[ají] vývozům do jiných členských států EU nebo do zemí mimo EU, [mohou] ovlivnit obchod mezi členskými státy, a proto se na [ně] vztahuje čl. 87 odst. 1 [ES].“

Žaloba před Soudem a napadený rozsudek

- 8 Itálie a Wam odděleně podaly u Soudu žaloby na neplatnost sporného rozhodnutí. Žaloby byly následně spojeny. Itálie uplatňovala sedm žalobních důvodů, společnost Wam deset. Jeden z uplatňovaných důvodů spočíval v nedostatku odůvodnění sporného rozhodnutí ze strany Komise.
- 9 Napadeným rozsudkem druhý senát Soudu zrušil sporné rozhodnutí. Aby dospěl k tomuto řešení, konstatoval Soud porušení povinnosti odůvodnění ze strany Komise.
- 10 Soud v bodě 59 napadeného rozsudku připomněl, že kvalifikace jako „podpora“ ve smyslu státní podpory neslučitelné se společným trhem vyžaduje, aby byly splněny všechny podmínky stanovené v čl. 87 odst. 1 ES. Tyto podmínky jsou následující. Zaprvé se musí jednat o zásah státu nebo o zásah ze státních prostředků. Zadruhé, tento zásah musí být způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy. Zatřetí musí poskytovat svému příjemci zvýhodnění tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby. Začtvrté musí narušovat nebo hrozit narušením hospodářské soutěže.
- 11 Soud měl v bodě 63 napadeného rozsudku za to, že nebylo automaticky prokázáno, že sporné podpory ovlivnily obchod mezi členskými státy nebo narušily či hrozily narušit hospodářskou soutěž, a že taková možnost by tedy měla být prokázána. V tomto ohledu měla Komise ve sporném rozhodnutí uvést relevantní údaje týkající se předvídatelných účinků sporných podpor. Soud však zdůraznil, že Komise nebyla povinna prokázat jejich skutečné účinky.

- 12 Soud měl v bodě 66 napadeného rozsudku za to, že odůvodnění uvedené v bodech 75 a 77 sporného rozhodnutí bylo „založeno na připomenutí zásad vycházejících z judikatury a na skutečnosti, že účinky na obchod nebo na hospodářskou soutěž nebyly vyloučeny, [a] nelze mít za to, že samo o sobě splňuje požadavky článku 253 ES“.
- 13 Pokud jde o konstatování uvedené v bodě 75 sporného rozhodnutí, podle kterého „[t]akové dotace zlepšují finanční situaci příjemce podpory“, Soud rozhodl, že se nevztahuje přímo na podmínky týkající se vlivu na obchod nebo narušení hospodářské soutěže, ale obecněji, na podmínku týkající se poskytnutí výhody konkrétnímu podniku, která představuje další charakteristiku pojmu „podpora“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Soud pokračoval v bodě 67 napadeného rozsudku konstatováním, že „poskytnutí podpory konkrétnímu podniku, což je vlastní veškerým státním podporám, jakož i tím nastalé zlepšení finanční situace daného podniku nedostačuje k prokázání, že uvedená podpora splňuje všechna kritéria čl. 87 odst. 1 ES“.
- 14 Ohledně prvků odůvodnění obsažených v bodech 76 a 78 sporného rozhodnutí měl Soud v bodě 68 napadeného rozsudku za to, že představují „údaje umožňující prokázat, že společnost Wam působí na světovém trhu a trhu Společenství, že se účastní obchodů zejména [prostřednictvím] vývozů a že je v soutěžním postavení vůči dalším podnikům“.
- 15 Naopak, v bodě 69 napadeného rozsudku Soud konstatoval, že „tyto informace neuvádějí, jak mohl být v důsledku poskytnutí sporných podpor a s ohledem na jejich povahu a na okolnosti v projednávané věci ovlivněn obchod mezi členskými státy, ani jak mohla být narušena či ohrožena narušením hospodářská soutěž. Krom toho se jedná pouze o jednu z okolností, které musí být posouzeny pro účely analýzy možných účinků sporných podpor.“

- 16 Soud odmítl argument Komise, podle kterého bylo narušení hospodářské soutěže způsobeno skutečností, že díky sporným podporám bylo posíleno postavení společnosti Wam ve vztahu k podnikům z jiných členských států, které s ní mohly soutěžit.
- 17 Soud rozhodl, že argument nebyl relevantní, neboť sporné rozhodnutí neobsahovalo ani výslovnou zmínku v tomto smyslu, ani dostatečné poznatky týkající se takového posílení. Ze stejných důvodů Soud odmítl argument, podle kterého sporné podpory umožnily společnosti Wam provést svůj program pronikání na zahraniční trhy a pro další cíle uvolnit zdroje na úrovni Společenství.
- 18 Soud odmítl tvrzení Komise, podle kterého nebylo užitečné přezkoumávat vztahy vzájemné závislosti mezi trhem Společenství a trhem Dálného východu, jelikož společnost Wam se podílí na obchodu uvnitř Společenství. Soud v bodě 74 napadeného rozsudku rozhodl, že „pouhé zjištění účasti společnosti Wam na obchodu uvnitř Společenství nedostačuje k prokázání vlivu uvedených obchodů nebo narušení hospodářské soutěže, a proto vyžaduje důkladnou analýzu účinků podpory, berouc v úvahu zejména skutečnost, že pokrývá výdaje vzniklé na trhu Dálného východu, jakož i případně vzájemnou závislost mezi uvedeným trhem a evropským trhem“.
- 19 Dále Soud v bodě 74 napadeného rozsudku uvedl, že sporné rozhodnutí odkázalo na vzájemnou závislost trhů, na kterých působí podniky ze Společenství, aniž by však uvedlo, v rozporu s rozsudkem ze dne 21. března 1990, *Belgie v. Komise*, zvaným „*Tubemeuse*“ (C-142/87, *Recueil*, s. I-959, body 36 až 38), přesné a průkazné skutečnosti umožňující přijmout tvrzení uvedené v bodě 75 uvedeného rozhodnutí a vycházející ze zásady zakotvené ve výše uvedeném rozsudku *Tubemeuse*, podle které je vzhledem k vzájemné závislosti trhů možné, že sporné podpory mohou ovlivnit hospodářskou soutěž ve Společenství.

- 20 Konečně ohledně bodu 79 sporného rozhodnutí, který uvádí, že „bez ohledu na skutečnost, zda [sporné podpory] napomáh[ají] vývozům do jiných členských států EU nebo do zemí mimo EU, m[ohou] ovlivnit [...] obchod mezi členskými státy, a proto se na n[ě] vztahuje čl. 87 odst. 1 ES“, Soud v bodě 75 napadeného rozsudku rozhodl, že sporné rozhodnutí „neobsahuje formální posouzení narušení hospodářské soutěže, čímž zdánlivě odhlíží od nezbytné povahy uvedené podmínky pro účely uplatnění daného článku“.
- 21 V bodě 75 napadeného rozsudku Soud jednak poznamenal, že „nic nenaznačuje, že sporné podpory mají podporovat vývozy do jiných členských států, a jednak že uvedené podpory nemají přímo a bezprostředně podporovat vývozy mimo Evropskou unii, ale financovat program pronikání na další trhy“.
- 22 Soud v bodě 76 napadeného rozsudku rozhodl, že odůvodnění uvedené v bodech 74 až 79 sporného rozhodnutí neumožňuje porozumět, jak mohly za okolností v projednávané věci sporné podpory ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit nebo hrozit narušením hospodářské soutěže, a proto okolnosti uvedené ve sporném rozhodnutí nepředstavují dostačující odůvodnění závěrů, k nimž Komise dospěla, ohledně použití čl. 87 odst. 1 ES.
- 23 V důsledku toho Soud, aniž by přezkoumal další žalobní důvody uplatněné Italskou republikou a společností Wam, zrušil sporné rozhodnutí z důvodu nedostatečného odůvodnění, neboť neobsahovalo dostatek informací umožňujících dospět k závěru, že byly splněny veškeré podmínky pro použití čl. 87 odst. 1 ES.

Návrhová žádání účastníků řízení

²⁴ Svým kasačním opravným prostředek Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadený rozsudek;
- v rámci vydání konečného rozhodnutí ve věci uvedenou žalobu zamítl jako neopodstatněnou;
- podpůrně vrátil věc Soudu k novému přezkumu a
- uložil Italské republice a společnosti Wam náhradu nákladů obou řízení.

²⁵ Italská republika navrhuje, aby Soudní dvůr prohlásil kasační opravný prostředek Komise za nepřipustný nebo jej zamítl a aby Komisi uložil náhradu nákladů řízení.

²⁶ Wam navrhuje, aby Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek jako nepřipustný, nebo podpůrně jako neopodstatněný. Dále Wam podpůrně navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil sporné rozhodnutí z jiných důvodů, nebo aby vrátil věc k rozhodnutí Soudu, a aby v každém případě uložil Komisi náhradu všech nákladů řízení v této věci, včetně nákladů vynaložených v tomto stupni.

Ke kasačnímu opravnému prostředku*K přípustnosti*

- 27 Jak Italská republika, tak společnost Wam zpochybňují přípustnost kasačního opravného prostředku.
- 28 Italská republika tvrdí, že tvrzení Komise ohledně nesouladu rozsudku Soudu s judikaturou Soudního dvora představuje důvod kasačního opravného prostředku, který se netýká právní otázky.
- 29 V tomto ohledu je třeba připomenout, že článek 58 statutu Soudního dvora stanoví, že opravný prostředek k Soudnímu dvoru je omezen na právní otázky. Může být založen na důvodech vycházejících mimo jiné z porušení právních předpisů Společenství Soudem.
- 30 Jak poznamenala generální advokátka v bodě 20 stanoviska, kasační opravný prostředek Komise je založen právě na tvrzení, že Soud prvního stupně porušil právo Společenství tím, že nesledoval a nepoužil výklad článků 87 ES a 253 ES stanovený judikaturou Soudního dvora.
- 31 Z toho plyne, že argument Italské republiky, podle kterého se kasační opravný prostředek netýká právní otázky, musí být odmítnut.
- 32 Ohledně argumentu společnosti Wam, podle kterého kasační opravný prostředek Komise vyzývá Soudní dvůr, jednak aby přezkoumal věcnou podstatu napadeného rozsudku namísto toho, aby se omezil na přezkum „podstatných procesních

náležitostí“, jak požaduje článek 230 ES, a jednak aby provedl přezkum věci samé, k čemuž Soudní dvůr nemá ve stadiu kasačního opravného prostředku pravomoc, je třeba především konstatovat, že článek 230 ES poskytuje Soudnímu dvoru pravomoc přezkoumávat jiné akty orgánů Společenství než rozhodnutí Soudu. Opravné prostředky podané proti rozsudkům Soudu jsou naproti tomu upraveny čl. 225 odst. 1 ES a statutem Soudního dvora.

33 Dále je třeba připomenout, že povinnost odůvodnění je podstatnou formální náležitostí, kterou je třeba odlišit od otázky opodstatněnosti odůvodnění, která spadá do legality sporného aktu po meritorní stránce (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 7. března 2002, Itálie v. Komise, C-310/99, Recueil, s. I-2289, bod 48). Protože jediný důvod kasačního opravného prostředku Komise se týká právě zpochybnění právní analýzy povinnosti odůvodnění provedené Soudem, nelze Komisi vytýkat, že Soudní dvůr vyzvala k meritornímu přezkumu sporného rozhodnutí.

34 Z toho plyne, že argument společnosti Wam týkající se přípustnosti jediného důvodu kasačního opravného prostředku Komise musí být rovněž odmítnut.

35 Kasační opravný prostředek je tedy třeba prohlásit za přípustný.

K věci samé

Argumentace účastníků řízení

36 Komise uplatňuje jediný důvod kasačního opravného prostředku, podle kterého je napadený rozsudek postižený vadou spočívající v nesprávném právním posouzení v rozsahu, v němž konstatuje nedostatek odůvodnění sporného rozhodnutí. Tvrdí, že

rozhodnutím, že pro účely použití čl. 87 odst. 1 ES nepostačuje pouhé zjištění účasti podniku na obchodu v rámci Společenství k prokázání existence dopadu na obchod nebo narušení hospodářské soutěže, Soud porušil ustanovení čl. 87 odst. 1 ES ve spojení s článkem 253 ES. Komise tvrdí, že Soud takové odůvodnění vyžaduje v rozporu s ustálenou judikaturou Soudního dvora v této oblasti.

37 Komise tvrdí, že účast společnosti Wam na obchodu uvnitř Společenství sama o sobě prokazuje dopad, jaký mohla podpora mít na uvedený obchod.

38 V rozporu s body 73 a 74 napadeného rozsudku, které kritizují, že v napadeném rozhodnutí nejsou uvedeny dostačující informace ohledně posílení postavení společnosti Wam vůči konkurenci, Komise tvrdí, že podle judikatury Soudního dvora, jestliže podpora zproští podnik nákladů, které by jinak obvykle musel nést, a posílí jeho postavení vůči ostatním konkurenčním podnikům v obchodu v rámci Společenství, ovlivňuje obchod a v zásadě narušuje podmínky hospodářské soutěže. V tomto ohledu Komise trvá na tom, že nemá povinnost přezkoumat skutečné dopady podpory.

39 Komise kritizuje napadený rozsudek v rozsahu, v němž konstatuje nedostatek odůvodnění z důvodu, že sporné rozhodnutí neobsahuje žádný argument týkající se vzájemné závislosti mezi trhem Společenství a trhem Dálného východu, jež sporné podpory ovlivňují. Podle Komise Soud nedbal zjevné skutečnosti, že peníze jsou zaměnitelné, takže pokud podnik vykonává činnost v rámci Společenství, není nezbytné poskytnout konkrétní důkaz možnosti, že podpory určené na podporu pronikání na trhy mimo Společenství mají rovněž dopad na obchod mezi členskými státy a mohou vyvolat narušení hospodářské soutěže.

- 40 Komise uplatňuje konečně judikaturu Soudního dvora, podle které, jestliže vyplývá ze samotných okolností, za kterých byla podpora poskytnuta, že může ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit nebo hrozit narušením hospodářské soutěže, může se Komise v odůvodnění svého rozhodnutí omezit na odkaz na uvedené okolnosti. Podle Komise je to právě to, co učinila ve sporném rozhodnutí.
- 41 Wam tvrdí, že kasační opravný prostředek je zcela neopodstatněný. Podle společnosti Wam Soud právem uplatnil ustálenou judikaturu Soudního dvora, podle které povinnost odůvodnění není splněna odůvodněním založeným na abstraktním nebo čistě hypotetickém posouzení. Wam tvrdí, že podmínky týkající se dopadu na obchod a narušení hospodářské soutěže lze považovat za splněné pouze na základě skutečností konkrétně, nikoli pouze abstraktně prokazujících, jak v projednávané věci státní zásahy, nebo alespoň státní zdroje, vedly k posílení soutěžního postavení podniku, který byl příjemcem podpory, a ke snížení jeho výrobních nákladů.
- 42 Podle Italské republiky Soud neporušil čl. 87 odst. 1 ES a jednal v souladu s judikaturou. Rozsudek ze dne 17. září 1980, Philip Morris Holland v. Komise (730/79, Recueil, s. 2671), definoval dopad na obchod v tom smyslu, že podpora musí „posílit postavení podniku ve vztahu k dalším konkurenčním podnikům v obchodu v rámci Společenství“.
- 43 Italská republika tvrdí, že ve sporném rozhodnutí chybí právě přezkum, jakkoli obecný, charakteristik hospodářské soutěže uvnitř Společenství, která mohla být ovlivněna podporou, a tedy hypotéza „relativního posílení“, jež by měla vysvětlit dopad na obchod v rámci Společenství. Poznámka učiněná v bodě 15 kasačního opravného prostředku a týkající se případného posilujícího účinku je nepřijatelná vzhledem k tomu, že Soud v bodě 73 napadeného rozsudku prohlásil, že tento účinek byl poprvé uplatněn v průběhu jednání před Soudem.

44 Italská republika uplatňuje tutéž námitku nepřipustnosti ve vztahu k poznámce uvedené v bodě 15 kasačního opravného prostředku a týkající se účinku narušení hospodářské soutěže, jež vyplývá ze skutečnosti, že podnik byl díky dotčené podpoře osvobozen od nákladů, které by musel obvykle nést.

45 Podle uvedeného členského státu bod 56 rozsudku ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise (C-372/97, Recueil, s. I-3679), ukazuje, že odůvodnění je dostačující, pokud Komise alespoň obecně identifikuje obvyklé náklady kategorie dotčených podniků a spojí je s předmětem podpory. V projednávané věci nebyl důvod, proč uskutečněné náklady představovaly „obvyklé náklady“, uveden v odůvodnění sporného rozhodnutí.

46 Krom toho Italská republika tvrdí, že výše uvedený rozsudek Tubemeuse jasně uvádí, že nelze předpokládat, že případná výhoda získaná v oblasti hospodářské soutěže mimo Společenství obsahuje rovněž výhodu v oblasti hospodářské soutěže v rámci Společenství. Soud tedy právem dospěl k závěru, že v tomto ohledu šlo o nedostatek odůvodnění.

47 Konečně Italská republika tvrdí, že argumentace Komise, podle které Soud nezohlednil zaměnitelnou povahu peněz, je nepřipustná, neboť není součástí právního důvodu vycházejícího z nedostatku odůvodnění a ve vztahu k odůvodnění obsaženému ve sporném rozhodnutí představuje dodatečné odůvodnění. V každém případě teorie „osvobození zdrojů“ nepředstavuje dostačující odůvodnění vzhledem k neexistenci dalších upřesnění, neboť by mohla sloužit rovněž k prokázání, že sporné podpory neměly žádný dopad na trh Společenství.

Závěry Soudního dvora

- 48 Podle ustálené judikatury musí být odůvodnění vyžadované článkem 253 ES přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž předmětný akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a soud Společenství mohl vykonávat svůj přezkum. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (rozsudek ze dne 6. září 2006, Portugalsko v. Komise, C-88/03, Sb. rozh. s. I-7115, bod 88 a citovaná judikatura).
- 49 Při označení opatření za podporu vyžaduje tato zásada, aby byly uvedeny důvody, pro které Komise považuje dotčené opatření za opatření spadající do působnosti čl. 87 odst. 1 ES. V tomto ohledu i v případě, že vyplývá z okolností, za kterých byla podpora udělena, že by mohla ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit nebo hrozit narušením hospodářské soutěže, je úkolem Komise připomenout tyto okolnosti v odůvodnění svého rozhodnutí (výše uvedený rozsudek Portugalsko v. Komise, bod 89 a citovaná judikatura).
- 50 V tomto kontextu je třeba uvést, že, podle rovněž ustálené judikatury, za účelem kvalifikace vnitrostátního opatření jako státní podpory není namístě zjistit skutečný dopad podpory na obchod mezi členskými státy a skutečné narušení hospodářské soutěže, ale pouze přezkoumat, zda může podpora ovlivnit tento obchod a narušit hospodářskou soutěž (rozsudek ze dne 10. ledna 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a další, C-222/04, Sb. rozh. s. I-289, bod 140 a citovaná judikatura).
- 51 Konkrétněji ohledně podmínky ovlivnění obchodu mezi členskými státy z ustálené judikatury vyplývá, že pokud jde o poskytnutí podpory členským státem ve formě daňových úlev určitým osobám povinným k dani, je třeba mít za to, že taková podpora

může ovlivnit daný obchod, a v důsledku toho za to, že splňuje uvedenou podmínku, jestliže uvedené osoby povinné k dani vykonávají hospodářskou činnost, která je předmětem takového obchodu, nebo jestliže nelze vyloučit, že jsou v soutěžním vztahu se subjekty usazenými v jiných členských státech (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 3. března 2005, Heiser, C-172/03, Sb. rozh. s. I-1627, bod 35, a výše uvedený rozsudek Portugalsko v. Komise, bod 91).

52 Navíc Soudní dvůr rozhodl, že pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje postavení podniku vzhledem k jiným konkurenčním podnikům v obchodu uvnitř Společenství, musí být tento obchod považován za ovlivněný podporou (výše uvedený rozsudek Cassa di Risparmio di Firenze a další, bod 141 a citovaná judikatura).

53 V tomto ohledu může okolnost, že bylo hospodářské odvětví předmětem liberalizace na úrovni Společenství, charakterizovat skutečný nebo možný dopad podpor na hospodářskou soutěž, jakož i jejich účinek na obchod mezi členskými státy (výše uvedený rozsudek Cassa di Risparmio di Firenze a další, bod 142 a citovaná judikatura).

54 Ohledně podmínky narušení hospodářské soutěže je třeba připomenout, že podpory, které směřují k osvobození podniku od nákladů, které by obvykle musel vynaložit v rámci svého běžného hospodaření nebo běžných činností, v zásadě narušují podmínky hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 19. září 2000, Německo v. Komise, C-156/98, Recueil, s. I-6857, bod 30, a výše uvedený rozsudek Heiser, bod 55).

55 V projednávané věci je třeba konstatovat, že Soud nejednal v rozporu s judikaturou připomenutou výše týkající se povinnosti Komise uvést odůvodnění v oblasti státních podpor, když v bodě 76 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že odůvodnění v bodech 74 až 79 odůvodnění sporného rozhodnutí neumožňuje porozumět, jak mohly za okolností v projednávané věci sporné podpory ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit nebo hrozit narušením hospodářské soutěže.

- 56 Pokud totiž jde o uvedené okolnosti v projednávané věci, Soud zejména v bodě 63 napadeného rozsudku právem zdůraznil, že sporné podpory mají prostřednictvím zvýhodněných půjček financovat náklady na pronikání na trhy třetích států, spojené s vytvářením stálých struktur nebo s podporou obchodu a že jejich subvenční ekvivalent odpovídá relativně nízké částce. Krom toho v bodě 75 uvedeného rozsudku Soud vyzdvihl, že uvedené podpory nemají přímo a bezprostředně podporovat vývozy mimo Evropskou unii, ale financovat program pronikání na další trhy.
- 57 S ohledem na konkrétní okolnosti projednávané věci se Soud nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 63 napadeného rozsudku rozhodl, že Komisi přísluší zejména přezkoumat, zda sporné podpory mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit hospodářskou soutěž, přičemž měla ve sporném rozhodnutí uvést relevantní údaje týkající se předvídatelných účinků sporných podpor.
- 58 V tomto ohledu v bodě 64 napadeného rozsudku Soud správně uvedl, že by stačilo, aby Komise správně uvedla, jak mohly sporné podpory ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit nebo hrozit narušením hospodářské soutěže. Soud v tomto kontextu zejména zdůraznil, že Komise nebyla povinna provést hospodářskou analýzu skutečné situace na dotčeném trhu nebo dotčených obchodních toků mezi členskými státy ani prokázat skutečný účinek sporných podpor, zejména na ceny uplatňované společností Wam, a dokonce ani přezkoumat prodeje společnosti Wam na trhu ve Spojeném království.
- 59 Přitom pokud jde o konkrétní uplatnění uvedených zásad, Soud v bodě 66 napadeného rozsudku právem konstatoval, že ohledně takového obecného odůvodnění, jako je odůvodnění obsažené v bodech 75 a 77 odůvodnění sporného rozhodnutí, které se zakládá na připomenutí zásad vycházejících z výše uvedeného rozsudku Tubemeuse, nelze mít za to, že samo o sobě splňuje požadavky článku 253 ES.

60 Pokud jde o odůvodnění obsažené v bodech 76 a 78 odůvodnění sporného rozhodnutí, Soud, aniž by se dopustil nesprávného právního posouzení, v bodech 68 až 74 napadeného rozsudku rozhodl, že uvedené body odůvodnění, i ve spojení se zásadami uvedenými v bodě 75 odůvodnění sporného rozhodnutí, jakož i s konstatováním, že finanční situace společnosti Wam se zlepšila, neumožňují porozumět, jak mohly v projednávané věci sporné podpory ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit nebo hrozit narušením hospodářské soutěže.

61 V rozporu s tím, co v tomto ohledu tvrdí Komise, totiž pouhá skutečnost, že se společnost Wam účastní obchodu v rámci Společenství prostřednictvím vývozu podstatné části své produkce uvnitř Unie, za konkrétních podmínek projednávané věci, připomenutých v bodě 55 tohoto rozsudku, nepostačuje k prokázání uvedených účinků.

62 V tomto ohledu je třeba zejména uvést, že ačkoli z judikatury uvedené v bodech 50 a 53 tohoto rozsudku vyplývá, že takové účinky mohou v zásadě vyplývat ze skutečnosti, že příjemce podpory je činný na liberalizovaném evropském trhu, nic to nemění na tom, že v projednávané věci a na rozdíl od okolností, které nastaly ve výše uvedených věcech, nejsou sporné podpory přímo spojeny s činností příjemce na daném trhu, ale mají financovat náklady na pronikání na trhy třetích států. Za takových podmínek a tím spíše, že se jedná o podpory, jejichž subvenční ekvivalent odpovídá relativně nízké částce, je dopad uvedených podpor na obchod a na hospodářskou soutěž v rámci Společenství méně bezprostřední a obtížněji rozpoznatelný, což ze strany Komise vyžaduje hlubší odůvodnění jejího rozhodnutí.

63 Konečně ohledně judikatury uvedené v bodě 54 tohoto rozsudku, podle níž podpory směřující k osvobození podniku od nákladů, které by obvykle musel vynaložit v rámci

svého běžného hospodaření nebo běžných činností, v zásadě narušují podmínky hospodářské soutěže, postačí konstatovat, že dotčené podpory právě vůbec nesměřují k osvobození společnosti Wam od takových nákladů.

64 Z výše uvedeného vyplývá, že když měl Soud v posouzení uvedeném v bodech 62 až 76 napadeného rozsudku v podstatě za to, že Komise měla provést důkladnější analýzu možných účinků sporných podpor na obchod mezi členskými státy a na hospodářskou soutěž a že měla ve sporném rozhodnutí uvést dodatečné údaje týkající se uvedených účinků, nehodlal se odchýlit od výše připomenuté judikatury, nýbrž zamýšlel zohlednit konkrétní okolnosti projednávané věci, aniž by mu bylo možno vytýkat, že se v tomto ohledu dopustil nesprávného právního posouzení.

65 Tento závěr není krom toho vyvrácen argumenty uplatněnými Komisí ve vztahu ke konstatování Soudu obsaženým v bodě 74 napadeného rozsudku. Uvedená konstatování, týkající se přezkumu vztahů vzájemné závislosti mezi evropským trhem a trhem Dálného východu, se totiž týkají možnosti nepřímého ovlivnění obchodu a hospodářské soutěže v rámci Společenství, jak uvádí výše uvedený rozsudek Tubemeuse. Přitom ačkoli je pravda, že přezkum takového vztahu vzájemné závislosti nelze požadovat, je-li prokázáno, že státní podpora má přímý dopad na trhy v rámci Společenství, je nicméně třeba konstatovat, že sporné rozhodnutí, jak bylo potvrzeno v předchozích bodech tohoto rozsudku, nepředkládá v tomto ohledu dostatek důkazů.

66 Ze souhrnu výše uvedeného vyplývá, že kasační opravný prostředek musí být zamítnut.

K nákladům řízení

⁶⁷ Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě článku 118 téhož jednacího řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Italská republika a společnost Wam požadovaly náhradu nákladů řízení a Komise neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení v obou stupních.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Komisi Evropských společenství se ukládá náhrada nákladů řízení v obou stupních.**

Podpisy.